

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De præparatione ad orationem. Cap. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

Præueni, inquit, tempus illud, quo homines solent ad operandum assurgere, ipsūque auroræ aduentum antecessi, quia illam horam satis opportunam ad clamandum, & te Dominum deprecandum, esse cognoui, id autem feci quia ad meas miseras subleuandas, desideriaque complenda, magnam spem de tua benignitate concepi. Tu verò, o vir Dei, cum surgendi è lecto signum audieris, statim sine vlla mora, sine vlla cunctatione, cum magno feruore & alacritate confurge. Audi Ecclesiasticum dicentem: [Hora surgendi,] nimirum è lecto, [non te trices: præcurre autem prior in domum tuam,] nempe in domum orationis, fratresque vniuersos præcede: [& illic auocare,] vt apud Dominum tuæ conscientia rationem reddas [& illic lude,] illic scilicet letare, ac te ipsum recte in Domino, si nihil quod conscientia dictamine aculetur, inuenias. [Surge velociter,] sic enim ab angelo dictum est Petro: & si absque cunctatione surrexeris carenā tepiditatis & segnitiei cadent de manibus tuis. Assuescas oportet dicere in corde tuo cum campanula ad surgendum sonuerit: Hoc signum magni regis est: eamus citò, & offeramus ei munera. Et sicut cum princeps dato signo vocat aliquem, è vestigio ministri accurrunt; vt eius iussa perficiant: sic & tu cum à Domino cymbali pulsatione vocaris, sine mora ad eius imperium accurre.

Ecl. 3. 13.

Act. 12. 7.

Magni momenti est hæc propera citaque surfectio, ex qua communiter tota sensibilis diei deuotio, & diuina visitatio dependet. Sponsa aperire sponso cunctata est, & cum tandem aperuit, minime illum inuenit. Iam, inquit, [declinauerat, atque transierat.] Sic proflus si aliquantulum præ seordia moteris, sponsum qui te vocabat, iam abiisse, & te aridum ac tenchris obuolutum reliquisse reperies. Signa te ipsum statim venerando crucis signaculo, cuius virtute munitus contra diei pericula tum corporalia tum spiritalia protegaris. Ad hoc sanè hortatur Cyrellus non perfecte viuentes tantum, sed & vniuersos Christianos: Non pudeat vos, inquit, crucifixum confiteri, sed in fronte confidenter signaculum crucis digitis imprimatur, & in aliis omnibus crux fiat: in panibus comedendis, & in poculis bibendis, & in egressu, ante somnum, recumbendo & surgendo: eundo & quiescendo. Magna hæc est custodia, quæ propter pauperes gratis datur, sine labore propter infirmos, cum à Deo sit hæc gratia, & timor demonum; triumphauit enim de illis hoc signum. Ostensa illis audacter; quando enim videntur crucem, recordantur crucifixi, metunt enim eum qui contriuit capita draconis. Huius autem sanctissimi signi virtute, ac sedula diligentia omnem non solum malam, sed & inanem cogitationem abiice, & ad Deum tuum cor mentemque conuertere, & illum in primo illo diei momento affectu amoris stringere stude. Equum est vt primitias diei tibi data ipsi confectes, & primum illum tanquam benignum hospitem, qui tunc ad te diuertit, in hospitium tui cordis excipias. In quo aliqui (vt mihi compertum est) tanta gratia præueniuntur, vt quasi naturaliter, cum somnus abiecit, statim Dei recordentur, & in eum amore ferantur. Meminit istius documenti tanquam valde necessarij Bonauentura, cuius hæc sunt verba: Cum euigilas, statim omnes cogitationes tuas abiice de corde tuo, & somnia quæ somnasti in nocte, quibus te diabolus vellet occupare, & primitias cogitationum tuarum offer deo in cogitatione, vel aliqua bona meditatione cum corporis exercitatione vel genuflexione, donec aliquem affectum deuotionis concipias, & cogitationes vanas, quæ

Can. 5. 6.

Cyrell. Hierosol. c. 13.

Bonau. tract. de interiori homine, p. 1. c. 4.

A tunc maxime infestant mentem, à te abiicias, & ex hoc eris ad omne opus deuotior, & expeditior tota die. Hoc etiam magni ponderis est, quoniam si vanæ cogitationi, aut curæ (pro illo tempore sine dubio minime necessaria) ianuam aperias, illa te inquietum reddet, & minus aptum ad orandum efficiet. Tuæ voluntatis erit illam admittere, non tamen reicere, quia postquam cordis dominium vendicauerit, difficile satis erit, à corde seingere.

In assumendis vestibus honestè te geras, si nudus cubas, ac modestia memineris, sicut qui coram Deo, & angelo tuæ custodiæ deputato vestimentis indueris. Post thoracem, statim habitum religiosum, seu clericalem, induas, eoque te operias, & sub illo, ita vt corporis tui aliquam partem non videas, femoralia, tibialia, & calceos assumas: indecens namque est vt religiosus, more hominis secularis, immodestè se vestiat, & vel coram se ipso extra lectum nudus appareat. Antiqui religiosi, vt ex Basilio & Cassiano constat, vestiti dormiebant, & nunc multi religiosi aut ex deuotione idem faciunt. Huius autem præceptionis ratio (vt ego conieco) non tantum fuit vt omnem molliem & indulgentiam abicerent, & vt expeditius ad orationem surgerent, verum vt nunquam nec aliis nec sibi ipsis sine habitu religioso apparerent. Tu si ex necessitate aut ex desiderio singularitatis fugiendæ apud tuos nudus cubas, saltem quod huius sancti moris seruire potens (quod apud nos in vsu est) è vestigio cum lectum vis relinquere, religiosum habitum valde quidem amabilem & honorificum causa modestiæ & honestatis assumas. Eodem verò tempore quo calceas, & amicos te ipsam, sanctam Trinitatem reuerenter adorabis, Beatam virginem, Angelum tuæ custodiæ deputatum, sanctum illius anni patronum (de quo postea) & alios sanctos inuocabis, ac pro obtinendo feruore ad orandum, & puritate ad celebrandum (si sis Sacerdos) & sedulitatem ad tuum officium explendum precaberis. Pro his proprias preculas quæ affectum excitent, me moriter retinebis, quas si proprijs verbis factas nõ habeas, ex Laspertio, Blosio, Beata Gertrude, ac Beato patre nostro Francisco Borgia, aut ex aliis mutuabis. Tandem assumptis vestibus, è lecto decenter operito, flectes genua coram Domino, & quanto poteris mentis affectu gratias illi ages, quod tibi noctem quietam & somnum pacatum dederit, quod nouam lucem ad vitam æternam promerendam concesserit, & quod à multis periculis tum mentis tum corporis, & ab illationibus demonis liberauerit, instantèque postulabis ab eo gratiam vt peccata vires, vt tuo muneri satisfacias, vt in omnibus suam sanctissimam voluntatem quæras, atque ei gratus existas. Offeres tuū corpus & animam, tuas cogitationes, desideria, verba, & opera, in vnione corporis & animæ, cogitationum, desideriorum, verborum, & operum Christi Iesu, vt ex illo meritum trahant, & æternò patri sint grata. Postmodò, quod supra diximus, propositum vitandi defectum particularem, aut te exercendi in particulari virtute, facies, & auxilium speciale ad hoc opus virtutis polces. Dum sic à lecto surgis, studiosè surgis, & (vt manifestum est) non paucos virtutis actus exerces.

B

C

D

E

De preparatione ad orationem.

CAPVT II.

Rostquam è lecto surreximus, ad orationem post modicum habendam preparamur, memores præcepti Scripturæ: Ante

Ecl. 18. 21.

orationem

orationem præparata animam tuam, & noli esse quafi homo, qui tentat Deum.] Qui enim imparatus ad orationem accedit, ideo similis est ei, qui Deum tentat; quia non tam Deum placat, & ab eo aliquid impetrat, quam eius indignationem prouocat. Duplex autem est præparatio, quæ tunc fieri debet: Altera est, vt si minus memoria polleas, ô frater, aut parum in rebus spiritualibus exercitatus sis, ex libello aliquo ad id destinato, puncta meditationis, quæ præterita nocte legisti (vt postea dicemus) rerum legas: ne mens iplo orationis tẽpore ad quærendã materiam diuagetur, & aliquo modo distrahatur. Altera verò, illis verbis Abrahamẽ continetur, quibus oraturus ad Dominum, suam precatioẽ inchoauit: [Loquat ad Dominum, cum sim puluis, & cinis.] In his verbis tria sunt, ex quibus optima præparatio ad orationem constat. Primum, vt te ipsum oraturum cogites, quia es puluis & cinis. Secundum, vt eum consideres, quem es alloquutus, quia est Dominus Deus tuus. Tertium, vt quæ dicenda sunt, mediteris. Vnde Chrysostomus hæc verba Abrahamẽ interpretans, sic ait: Ne putes, Domine, me ignorare meipsum, & transgredi mensuram, & tanta vti fiducia. Scio enim, quod terra sum, & cinis; sed sic vt hoc scio, & manifestẽ scio, ita neque illud ignoro, quod copiosa est tuæ misericordiæ magnitudo, & quod diues es in bonitate, & quod vis omnes homines saluos facere.] Cogita igitur quis sis, quia homo vilissimus, quia peccator ingrattissimus, quia reuera puluis & cinis, stercus & fœtor, & hac cogitatione te ipsum humilia. Cogita deinde quem sis oraturus, quia Deum sapientissimum, optimum, potentissimum, angelicæ naturæ amatorem, humanæ reparatorem, omnium conditorem. Admiratione diuinam maiestatem intimè præsentem, quæ te ante se sustinet, dilige immensam bonitatem, quæ prona est te exaudire, & benignè tibi fauere; in spem erigere, quod è conspectu tanti regis nec vacuus nec desolatus exibiris. Cogita tandem quem boni affectum sis ex meditatione eliciturus, vt ad eum tuas considerationes dirigas, & quid sis petiturus, vt ita custodias illud Salomonis: Ne temere quid loquaris, neque cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo; Deus enim in caelo, & tu super terram, idcirco sint pauci sermones tui.] Si ille tanto intervallo cunctos homines superat, æquum est vt magno cum tremore illum alloquaris, & quid tibi dicendum sit, satis perspectum habeas. His ergo aut similibus cogitationibus inanes phantasias repelles, animum tuum colliges, & te attentum, & humilem & fecundum, & aliis sanctis affectibus tactum ad orandum repeties.

De oratione.

CAPVT III.

Ac præparatione facta, spatio vnus horæ mentali orationi vacamus, & nullimò, multi plus in hoc præstantissimum opus incumbimus, quod dux est itineris nostri, comes vitæ nostræ, & ad labores perferendos robur ac fortitudo. O felix hora, ô breuis mora omni melle dulcior, omni cibo ac potu suauior, in qua anima iam diuina contemplatur, iam Dei & cœlestium amore succenditur, iam Deum alloquitur, iam eius verbis intus miro modo auditis emollitur, iam à terrenis intellectu & affectu elongata supra seipsum, ac supra omnes

Ares creatas, effertur. Ideo autem hæc prima hora ante lucem diuinam orationi destinata est, quia caput post moderatum somnum ad contemplandum est aptum, tempus ad gemendum & suspirandum idoneum, & caligo noctis, quæ nondum euauit, ad luctam cum Deo & ad diuinos amplexus accommodata. Summo manè oramus, quia in Psalmographo legimus: Manè astabo tibi, & videbo; quoniam non Deus volens iniquitatem tues,] quando nihil est quod perstrepat, nihil quod trahat, nihil quod ad aliquid creatum cogitandum alliciat. In hac autem orationis hora aliqua sunt obseruanda, vt fructum oratum accipiamus.

B Illud in primis, ô frater, vt vitam oratione & alloquutionibus diuinis dignam facias, id est, quantum fieri possit, culpis & defectibus liberam, à terrenis affectibus auulsam, & à vanis, & secularibus occupationibus sequestratam. Adolescentulus Ioseph in conspectum Pharaonis ingressurus, primò attonsus est, ac vestibus pulchris indutus.

C Protinus, ait Scriptura, ad Regis imperium eductum de carcere Ioseph rotonderunt, ac veste mutata obtulerunt ei.] Pueri quoque illi Hebræorum, qui in palatio Regis Babylonis ad obsequia illius eligebantur, non solum indumentis splendidis amicti, sed & multo tempore cibis delicatissimis refecti sũt, vt Regi barbaro astarent, & aspectum aula dignum, cunctis, à quibus viderentur, offerrent. Nam scriptum est: Et constituit eis Rex annonam per singulos dies de cibis suis, & de vino, vnde bibebat ipse, vt emittit tribus annis, postea starent in conspectu regis.] Si hæc ab illis exiguntur, qui sunt ad conspectum regum terrenorum intraturi, quid tu facturus es, qui quotidie regi cœlesti assilas, vt ei tua desideria pandas, & vicissim tanti Dei alloquutionem excipias? Certè non satis est ab ergastulo perditæ vitæ exisse, sed necesse est omnibus splendere virtutibus, velut optimis vestimentis; & cibos pagi pro alimentis aulae regiae, id est, affectus terrenos, & curas sæculares, pro affectibus cœlestibus, & curis spiritualibus, commutasse.

D Deinde orationem, præcipuum opus diei, & omnibus humanis occupationibus præferendum, scias, quod ita diligas, vt neque in ipsis corporis ægritudinibus, nisi ille molestissimæ sint, & penitus facultatem adimant, illud ex toto prætermittas. Si consueto tempore orationi vacare non potuisti, & cum reliquis fratribus tuam portionem accipere, primo tempore eam non dimidiatam, non mutilam, sed integram & nec in minimo deentratam accipias. Hæc est, quæ animam sustentat, & saginat; hæc, quæ auxilia gratiæ ad vincendas tentationes, & labores perferendos impetrat; hæc, quæ totius diei actiones dirigit, & perficit; hæc, quæ diuinas ad nos miserationes adducit. Benedictus Deus, inquit sanctus Dauid, qui non amouit orationem meam, & misericordiam suam à me.] Quandiu enim non cessat oratio nostra ascendere ad Deum, non cessabit ad nos eius misericordia descendere. Egregiè namque dixit Augustinus: Quandiu ergo hic sumus, hoc rogemus Deum, vt non à nobis amoueat deprecationem nostram, & misericordiam suam, id est, vt perseueranter oremus & perseueranter misereatur. Multi enim languescunt in orando, & in nouitate suæ conversionis feruenter orant, postea languidè, postea frigidè, postea negligenter. Quasi securi sunt: vigilat hostis: dormis tu. Ipse Dominus præcepit in Euangelio: Quia oportet semper orare, & non deficere.] Et dat similitudinem de illo iniquo iudice, qui nec Deum timebat, nec hominem reuerbatur,

E quem

Gen. 18. 27.

Chrys. 1. 42. in Gẽ.

Ecc. 5. 1.

Psal. 5. 5.

Gen. 41. 14.

Dan. 1. 5.

Psal. 65. 20.

Aug. ad eundem Psal.

Luce. 18. 1. 2. 2. seg.

Handwritten numbers '12' and '11' in the right margin.